

Polscy kompozytorzy muzyki filmowej

Scenariusz lekcji dla kl. VII szkoły podstawowej

Materiały:

nagrania audio – dostępne w Internecie bądź na wydaniach płytowych:

- Jan A.P. Kaczmarek – [Marzyciel \(Where is Mr. Barrie?\)](#)
- Bronisław Kaper – [Lili \(temat\)](#)
- Waldemar Kazanecki – [Noce i dnie \(walc\)](#)
- Wojciech Kilar – [Pianista \(Moving to the Ghetto\)](#)
- Krzysztof Komeda – [Nóż w Wodzie \(Ballada dla Bernta\)](#)
- Abel Korzeniowski – [Samotny mężczyzna \(Stilness of the Mind\)](#)
- Michał Lorenc – [Bandyta \(Taniec Eleny\)](#)
- Jerzy „Duduś” Matuszkiewicz – [Nie lubię poniedziałków \(temat\)](#)
- Zbigniew Preisner – [Podwójne życie Weroniki \(Van den Budenmayer Concerto en Mi Mineur\)](#)
- Henryk Wars – [Piętro wyżej \(piosenka Umówiłem się z nią na dziewiątą\)](#)
- komputer z dostępem do Internetu + duży monitor, telewizor lub ekran
- fortepian, pianino lub keyboard oraz flety
- nuty tematu z serialu *Polskie drogi* Andrzeja Kurylewicza (do pobrania)
- materiały do quizu muzyczno-filmowego (do pobrania)
- prezentacja (do pobrania)

Przebieg lekcji:

1. Wstęp [Slajd nr 1]

- Na wstępie opowiadamy uczniom, że możemy poszczycić się kompozytorami muzyki filmowej o międzynarodowej renomie, którzy pisali muzykę nie tylko do polskich, ale i do zagranicznych produkcji. W większości przypadków są to jednocześnie kompozytorzy muzyki poważnej, którzy dzielą swój czas pomiędzy pisanie muzyki autonomicznej a twórczość na potrzeby filmu. Oprócz kompozytorów mieszkających i tworzących w Polsce, do grona polskich kompozytorów muzyki filmowej zaliczamy także emigrantów, którzy z różnych przyczyn działali bądź nadal działają za granicą, najczęściej w innych krajach europejskich bądź w Stanach Zjednoczonych.

2. Quiz muzyczno-filmowy [Slajdy nr 2-3]

- Wyjaśniamy uczniom, że pierwszą część dzisiejszych zajęć poświęcimy na quiz muzyczno-filmowy. Dzielimy uczniów na cztero- lub pięcioosobowe grupy. Wyświetlamy listę tytułów filmowych wraz listą kompozytorów oraz rozdajemy tę samą listę w wersji papierowej każdej z grup. Następnie prezentujemy uczniom kolejne nagrania bądź ich fragmenty, a ich zadaniem jest odgadnąć z jakiego filmu pochodzi dany utwór oraz krótko opisać muzykę, którą usłyszeli. Przedstawiciel danej grupy zgłasza się do odpowiedzi przez podniesienie ręki. Przy każdym z przykładów nauczyciel dopowiada kilka słów na temat samego filmu i kompozytora oraz dopytuje o wrażenia ucznia po wysłuchaniu utworu. Najszybsza i najbardziej aktywna grupa zostaje nagrodzona plusami na koniec lekcji.

Lista kompozycji (do odtworzenia w dowolnej kolejności):

Jan A.P. Kaczmarek – *Marzyciel (Where is Mr. Barrie?)*

Bronisław Kaper – *Lili (temat)*

Waldemar Kazanecki - *Noce i dnie (walc)*

Wojciech Kilar – *Pianista (Moving to the Ghetto)*

Krzysztof Komeda – *Nóż w Wodzie (Ballada dla Bernta)*

Abel Korzeniowski – *Samotny mężczyzna (Stilness of the Mind)*

Michał Lorenc – *Bandyta (Taniec Eleny)*

Jerzy „Duduś” Matuszkiewicz – *Nie lubię poniedziałków* (temat)

Zbigniew Preisner – *Podwójne życie Weroniki (Van den Budenmayer Concerto en Mi Mineur)*

Henryk Wars – *Piętro wyżej (piosenka „Umówiłem się z nią na dziewiątą”)*

3. Dla kogo Oscary? [Slajd nr 4]

- Po zakończeniu quizu pytamy uczniów, który temat z filmu najbardziej im się podobał. Przeprowadzamy głosowanie. Po wyróżnieniu najlepszej kompozycji pytamy, czy wiedzą ilu polskich kompozytorów zostało nagrodzonych Oscarem, czyli najbardziej prestiżową nagrodą w dziedzinie filmu, która przyznawana jest corocznie w Hollywood przez amerykańską Akademię Sztuki i Wiedzy Filmowej. Czy potrafią wskazać ich nazwiska? Wyjaśniamy, że statuetki Oscara trafiły do tej pory w ręce dwóch Polaków: Bronisława Kapera w 1954 roku za muzykę do musicalu *Lilli*, oraz Jana A.P. Kaczmara w 2005 roku za muzykę do filmu *Marzyciel*. 4. Nauka piosenki *Hi-Lili, Hi-Lo* [Slajd nr 5]
- Przechodzimy do części praktycznej zajęć. Uczniowie uczą się grać na flecie temat Andrzeja Kurylewicz z serialu *Polskie drogi* (do pobrania). Przedstawiamy kilka słów na temat samego kompozytora oraz popularnego pod koniec lat siedemdziesiątych serialu. Wspólnie analizujemy schemat rytmiczny oraz budowę interwałową melodii. Nauczyciel akompaniuje na fortepianie

Praca domowa:

Wysłuchanie tematu ze wskazanego filmu jednego z wymienionych poniżej kompozytorów i opisanie go w kilku zdaniach. Lista do wyboru:

Krzysztof Komeda (*Ogniem i mieczem*), Zygmunt Konieczny (*Jasminum*), Henryk Kuźniak (*Va Bank*), Andrzej Korzyński (*Człowiek z żelaza*).

Agnieszka Cieślak

Źródła materiałów graficznych wykorzystanych w prezentacji:

4: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jan_A.P._Kaczmarek_fot._Szymon_Kaczmarek.jpg

5: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/en/f/f5/Lili_film_poster.jpg